

VARDARI I

SIRI PETTERSEN

RAUTASUSI

SUOMENTANUT EEVA-LIISA NYQVIST

HERTTA KUSTANNUS
HELSINKI

© Siri Pettersen 2020 by Agreement with Grand Agency
Norjankielinen alkuteos *Jernulven (Vardari 1)*
Suomenkielinen laitos © Eeva-Liisa Nyqvist & Hertta Kustannus Oy 2024

ISBN 978-952-406-055-4
KL 84.2

Loppusanojen suomenos englannin-
kielisestä ”fantasy rant” -tekstistä: Riina Behl
Kansi ja kartat: Siri Pettersen
Kannen muokkaus: Tuija Lappalainen
Karttojen muokkaus: Sisko Honkala
Taitto: Hertta Kustannus
Painopaikka: Printon, Tallinna 2024

Omalle susilaumalleni.

*Ja sinulle. Sinulle, joka pelkää. Sinulle, jota käsittämätön
kauhu pitää otteessaan. Sinulle, johon sanomaton ahdistus
saattaa iskeä yllättäen, kun sitä vähiten odotat. Sinulle, joka
käyt sotaä omaa ruumistasi vastaan. Sinulle, joka pelkää
omien sydämenlyöntiesi ääntä.*

Tämä kirja on sinulle.

PROLOGI

Nafraím avasi lasin ja nuuhkaisi mätimunaa. Se oli tuore, mutta pienenlainen. Hän kumosi sen pellavakankaalle, joka imi itseensä suolaveden jäänteet.

Hän pyöritteli punaista helmeä sormissaan. Puristi sitä kevyesti. Koostumus oli täydellinen, kalvo sitkeä kuin vain valkokalalla. Mutta se ei ollut juuri ohranjyvää suurempi. Nyt tarvittaisiin keskittymiskykyä ja vakaata kättä.

Hän niksautti niveliään ja veti lampun lähemmäksi. Liekki lepatti, ja hän tunsu ärtymystä, jota hänen piti vain kestää, kunnes saisi kaasulyhdyt toimimaan. Kolme räjähdystä kuukauden sisällä sai epäilemään koko koetta. Onneksi hänellä oli rajattomasti aikaa selvittää asia.

Hän käänsi luupin työpöytänsä yläpuolelle. Kupariset kiinnikkeet vinkuivat. Hän sääti ruuveja ja kiristi reunuksen lasin ympärille. Hän myönsi auliisti, että työkalu oli keskeneräinen, mutta myös sen, että tällä projektilla oli suunnaton potentiaali. Sekin sai odottaa. Tärkein ensin.

Hänen sormensa muuttuivat luupin alla kalpeaksi, uurteiseksi maisemaksi. Hän poimi mätimunat käteensä ja puhkaisi kalvon. Sitten hän painoi varovasti. Reiän ympärille nousi öljypisara. Se tutisi, hellitti otteensa ja tipahti kankaalle. Puristaa ei saanut: silloin kalvo olisi revennyt. Hiuksenhieno tasapaino. Hän painoi, kunnes kalvo

oli litteä hänen sormiensa välissä, ja henkäisi syvään siirtyessään vaikeimpaan työvaiheeseen.

Hän veti korkin pois verikolvista ja työnsi ruiskun neulan siihen. Ruisku näytti kidutusvälineeltä. Pitkänomainen lasiampulli, joka oli lukittu kammottavaan hopeareunukseen. Hän ei ollut koskaan tuntenut oloaan mukavaksi ruiskujen lähellä, vaikka oli käsitelty niitä niin kauan, että pystyi täyttämään sellaisen yhdellä kädellä.

Varovasti nyt.

Vakaasti hän painoi ruiskun neulan mätihelmeä vasten. Ne sulautuivat yhteen. Neula upposi kalvoon, ja hän painoi mäntää, kunnes veri pisaroi ulos. Se oli aina kiehtova näky. Kalvo tuntui aluksi sulkeutuneelta. Vastentahtoiselta. Mutta sitten se imaisi neulan sisäänsä ja paisui taas kuin vatsa. Nälkäinen marja verta pullollaan.

Käsi alkoi vapista ikiaikaisten kipujen kiusaamana, ja hän käänsi käsivarttaan hieman palauttaakseen hallinnan. Hän pudotti verihelmen lasiin ja poimi uuden mätimunän. Oveen hakattiin.

Nafraím vastasi kohottamatta katsettaan työstään. ”Minulla on kiire, Ofre.”

Ofren ääni kantautui tukahtuneena tammioven läpi. ”Herra, hän sanoo asian olevan tärkeä.”

”Niinhän ne kaikki. Ellei se ole kuningatar, en tahdo tavata ketään.”

Seurasi hetken hiljaisuus, mutta hän tiesi Ofren seisovan yhä oven takana.

”Herra, mies sanoo, että *haluatte* puhua hänen kanssaan.”

Nafraím puhkaisi reiän mätimunaan. ”No, pyydä häntä tulemaan takaisin huomenna.”

”Herra, hän sanoo...”

Tauko sai Nafraímin kohottamaan katseensa, vastahakoisen uteliaana kuulemaan jatkon.

”Hän sanoo olevansa munkki, Surtintunturin hovista, ja että hänellä on merkki... paholaiselta?”

Nafraím sysäsi luupin pois ja oikaisi asentoaan tuolissa. Hän ymmärsi äkkiä, kuinka pimeää hänen työhuoneessaan oli. Katto-

lampun valo ei yltänyt raskaisiin kirjahyllyihin saakka, ja varjot tekivät huoneesta merkillisen vieraan ja täyttivät sen pelottavilla ääriiviivoilla. Malleja ja työkaluja, karttoja ja piirroksia. Penkeillä lojui kupariputkia ja kolveja kuin mekaanisia loisia. Aikoinaan valo ei olisi riittänyt työskentelyyn. Hänen näköaistinsa olisi pettänyt, mutta siitä oli jo kauan aikaa. Aivan liian kauan aikaa.

Ofre rykäisi oven toisella puolella. ”Pyydän häntä tulemaan takaisin huomenna, herra.”

”Ei, ei... Käy sisään, Ofre.”

Ofre avasi oven ja astui varovasti sisään. Nafraím kääri pellavakankaan mätimunun ympärille ja laski sen kirjoituspöydän laatikkoon. Hän kuivasi sormensa nenäliinaan ja veti hansikkaat käteensä.

”Herra?”

”Niin, lähetä hänet tänne alas, Ofre.”

Vanhan hovimestarin katse seurasi hyllyjä, joita täyttivät spriihin säilötyt anatomiset näytteet. ”Oletteko varma, ettette haluaisi mieluummin tulla ylös, herra?”

”Ofre, olen liian vanha välittämään toisten herkistä tunteista. Lähetä hänet tänne alas.”

Ofre nyökkäsi ja kiipesi kierreportaat polviaan tukien.

Hetkeä myöhemmin hän palasi toinen mies vanavedessään. ”Veli Laurus Surtintunturin hovista, herra”, Ofre sanoi ja päästi miehen sisään. Sitten hän sulki oven, muutti mielensä ja palasi takaisin. ”Saako olla teetä, herra?”

Nafraím pudisti päätään, ja Ofre katosi taas.

Munkki jäi seisomaan oven eteen. Nafraím ei ollut nähnyt häntä aikaisemmin. Kaunis mies, noin kolmikymmenvuotias, hyvántah-toiset kasvot. Sateesta raskasta takkia korosti lieju, ja kengät olivat menneet linttaan. Hän puristi rintaansa vasten nyyttiä ja katsoi maahan.

Nafraím ymmärsi, ettei mies ollut aiemmin nähnyt iäistä. Ajatus sai hänet tuntemaan huonoa omaatuntoa. Hänen olisi pitänyt käydä hovissa useammin. Vahvistaa siteitä niihin, jotka olivat seuranneet häntä läpi sukupolvien, mutta vuodet vierivät niin nopeasti.

Hän viittasi munkin lähemmäksi. ”Laurus? Emme ole tavanneet aiemmin”, hän sanoi epävarmana siitä, oliko se anteeksipyyntö. ”Mutta olen ehkä tavannut edeltäjäsi?”

”Ei...” Mies kohtasi Nafraímin katseen. Se näytti tekevän hänet levottomaksi, ja hän kiiruhti lisäämään: ”Mutta olette tavannut edeltäjäni edeltäjän.”

”Ai...”

Munkki otti pari askelta työpöytää kohti, mutta hänen jalkansa vaikuttivat käyvän niiden myötä raskaammiksi. Katse vaelsi työkaluihin ja pysähtyi kellastuneessa spriissä kelluvaan sydämeen.

”Susi”, Nafraím sanoi tietämättä, paransiko se asiaa. Munkki nyökkäili sitkeästi kuin ei olisi muuta kuvitellutkaan, samalla kun kummasteli työkaluja. Hän ojensi kätensä kaasupolttimen kiiltävää katkaisijaa kohti.

Nafraím hypähti seisomaan. ”Älä koske!”

Mies vetäisi kätensä takaisin ja perääntyä.

Nafraím hillitsi itsensä ja jatkoi: ”Älä koske. Älä koske... mihinkään. Katsotaanpa, mitä sinulla on.”

Laurus laski nyyttinsä pöydälle ja irrotti nyörit. Hän avasi kankaan, ja sen alta paljastui toinen kangas. Hän avasi senkin, ja esiin tuli lasikulho, joka oli puolillaan multaa. Mullasta nousi pikkuruinen vihreä verso.

”Mistä?” Nafraím kysyi, vaikka tiesikin vastauksen.

”Mustasta metsästä, herra. Susinotkosta.”

Nafraím vilkaisi taskukelloaan. ”On myöhä, veli Laurus. Olet varmasti nälkäinen ja väsynyt, joten ehdotan, että jäät tänne aamuun saakka. Mene ylös ja pyydä Ofrea valmistamaan sinulle huone ja illallista.”

Laurus katsoi maahan. ”Olette antelias, herra. Siunausta.” Sitten hän katosi portaisiin helpotuksensa huonosti peittäen.

Nafraím istahti takaisin tuoliinsa. Hän tuijotti vihreää versoa ja tiesi katselevansa omaa kuolemaansa.

Hän oli aina kuvitellut, että loppu tulisi kuin petoeläin. Hurjana ja raivokkaana, ikivanhana ja kynsin ja hampain varustautuneena.

Tuntui kohtuuttomalta, että nyt se ilmoitti tulostaan nuoren, hauraan elämän muodossa.

Kaksi lehteä harotti kuin hennossa kirjassa, valmiina kasvamaan täysiksi tarinoiksi kaikesta pahasta, mitä hän oli tehnyt. Synneistä, joista hän joutuisi vastaamaan, ja niitä oli paljon. Yli kuudensadan vuoden ajalta. Mutta harvat niistä olivat yhtä pahoja kuin ne, jotka hän nyt joutuisi tekemään.